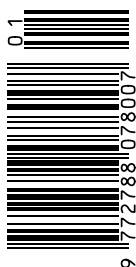

STAVBA

1/2025

ČASOPIS PRO VŠECHNY, KTERÉ BAVÍ STAVĚNÍ A ARCHITEKTURA

Novostavba vily
 Střední Čechy
 Stempel & Tesar architekti

Lokalita si vytvořila silný charakter, který nedefinuje architektonický styl, ale velkorysost a měřítko staveb. Domy se na svých prudkých parcelách skví nad cestou zařezanou do svahu a lemovanou opěrnými zdmi zahrad. Stejnou ambici má i nová vila od studia Stempel & Tesar architekti.

Uhrančivý dům-lávka se zahradou-lomem

Vilová čtvrť v malebném městě u Berounky je přehlídkou jedinečných rodinných domů, které se při příjezdu od Prahy vyjmají na severním a západním úpatí kopce Babka. Čtvrť vznikala již na začátku 20. století, a tak zde můžeme najít secesní i prvorepublikové vily. Po roce 1989 se místo opět stalo vyhledávanou adresou pro výstavbu reprezentativních rezidenčních staveb.

Svažitý pozemek je na severní, stinné straně terénní vlny. Patří mezi nejprudší a nejvýše položené. To mu přináší řadu výhod, stejně tak i nevýhod. Nejkrásnější výhledy na údolí Berounky lemované kopci Českého krasu a siluetou hlavního města Prahy v pozadí jsou bezesporu největším klenotem. Proto bylo snahou poskytnout tento výhled ve všech obytných místnostech z toho nejlepšího úhlu. Severní svah trpí nedostatkem slunce, které většinu dne dopadá jen na nejvyšší část pozemku. Ta byla ale velmi těžko přístupná. Otázkou tedy bylo, jak dům postavit co nejvýše a současně jej pohodlně zpřístupnit.

Koncept vyšel z principu visutých domů. Eliminuje tak nevýhody, využívá výzev

a maximalizuje hodnoty pozemku. Zvítězila forma mostní konstrukce na pilířích. Dům tedy připomíná ocelovou lávku, jež na příkřím svahu spočívá v pootočené pozici směrem k nejlepším severním výhledům a jižnímu slunci. Vnější nosná část montované ocelové konstrukce složená z profilů HEB 300 překlenuje osmnáctimetrový rozestup monolitických železobetonových pilířů. Vnitřní konstrukční výplň tvoří převážně profily IPE 160 a slouží jako nosný rástr okenních výplní, střešní a podlahové konstrukce.

Dům je statický, stavební i technologický experiment. Nebyl prostor ani chuť řešit stavbu tradičními postupy, ale hledaly se cesty, které posunou myšlení a prověří nejnovější technologické výrobky a zařízení na trhu. Počínaje okny od švýcarské společnosti Air-lux s patentovaným těsněním přes kompresory až po chlazení a topení napojené na tepelná čerpadla s vrty, aby bylo v domě s nižší akumulací schopností zajištěno celoročně příjemné vnitřní klima.

Do domu se vstupuje podzemním tunelem kolem garáže, fitness a ateliéru. Tunel

ústí u paty jednoho z pilířů u výtahu, který obyvatele vyveze na obytnou úroveň, přičemž mine mezizastávku u technické místnosti. Srdcem domu je komfortní obývací pokoj s jídelnou a kuchyní, které plynule navazují na jižní terasu. Ta propojuje interiér s rostlým terénem a slunným prostorem horní zahrady s bazénem. Dvě vykonzolované části mostu skrývají dva různé světy – na jedné straně dětské pokoje, na straně druhé master bedroom s koupelnou a výhledy.

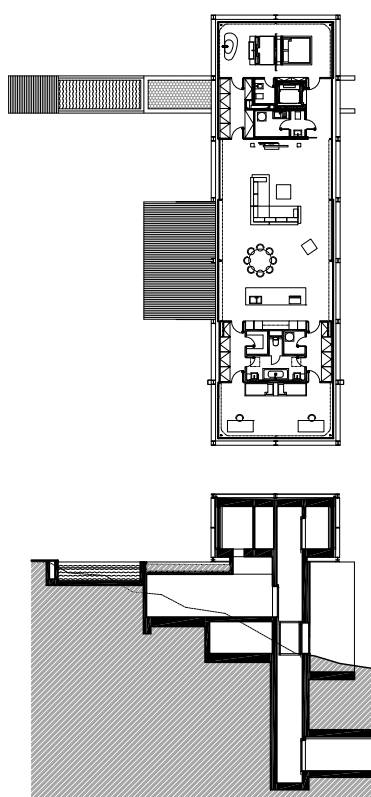
Úzká spolupráce s krajinářským architektem Vladimírem Sittou přinesla návrh břidlicového svahu s březovým hájem, který je neotřelým řešením v harmonii s architektonickým konceptem domu. Dům je esencí tvůrčího procesu, na kterém se podílel kromě architektů i početný tým specialistů z projekce i výroby jednotlivých dílů stavby. Výjimečné postavení zaujímá i majitel domu, který svým zapojením do procesu přípravy i výstavby významně ovlivnil celkový výsledek.

AUTORSKÁ ZPRÁVA

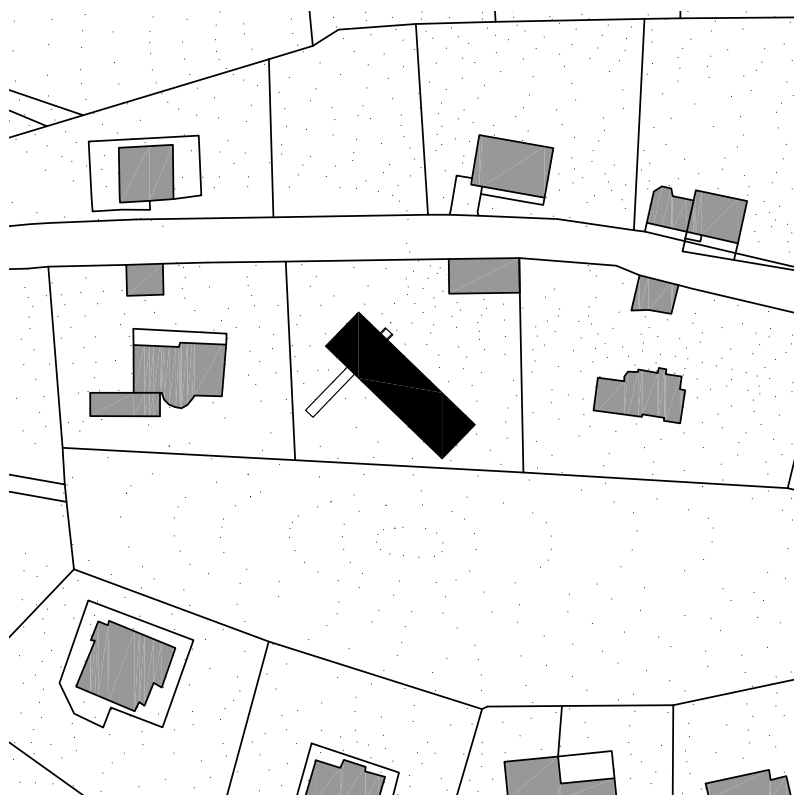

Půdorys a řez

Situace

Místo stavby: Středočeský kraj
 Autoři: Stempel & Tesar architekti / Ján Stempel, Jan Jakub Tesář
 Spolupráce: Vladimír Sitta / krajinářský architekt, Aleš Herold / hlavní inženýr projektu, Jiří Chodora a Jan Vesecký, Valbek / statika
 Zastavěná plocha: 330 m² dům, 135 m² garáž
 Hrubá podlahová plocha: 322 m²
 Užitná plocha: 294 m²
 Plocha pozemku 1673 m²
 Projekt: 2016–2020
 Realizace: 2024
 Foto: Filip Šlapal

PETR ŠMÍDEK

Po prvním zhlédnutí by si málokdo dokázal tuto výraznou vilu spojit s racionálním přístupem ateliéru Stempel & Tesar architekti. Pro prudký severní pozemek je však toto řešení jedním z nejefektivnějších. Více jsem se rozepsal v článku o výstavě Stempel & Tesar: Rodinné domy v centrále ČSOB v tomto vydání *Stavby*. Na jedné straně je přímý vstup do komorní zahrady, na opačné straně se pásovým oknem otevírá panoramatický výhled přes střechy okolních domů. Jano Stempel díky práci na vile Sidonius vyřešil pozemek, na kterém si předchozí architekti vylámali zuby.

ELIŠKA PODHOLOVÁ VARYŠOVÁ

Je zde zajímavý kontrast mezi až industriálním vnějším vzhledem a intimitou soukromé zahrady. Spíše než o vilu jde o moderní hrad, pevnost se všemi náležitostmi – těžko přístupný terén, vysoké zdi, skoro tajný vstup. Na nejvyšším místě je prosklený palác s krytou zahradou. Dům mistrně využívá téměř nezastavitelný pozemek, tvoří velmi působivou pohledovou dominantu; nejhezčím detailem je ale pro mě osobně propojení s malou zahradou na vrcholu. Zde se z technicky a architektonicky komplikované a okázalé stavby stává místo pro život, nabízí komorní atmosféru, bez které by se určitě nevytvořil ten stejný domácí dojem. Zatímco v pevnosti z betonu, skla a oceli si člověk těžko představí rodinný život, z druhé strany, na malé rovině zeleně s bazénem je tu na jedinou přízemní skleněný bungalov, který zve k návštěvě. To se každému skrz naskrz prosklenému domu nepodaří.

PETR VOLF

Těžko si v paměti vybavím, jestli jsem měl v posledních třiceti letech, co píšu o architektuře, možnost navštívit v Česku takový dům, jaký je tento podle návrhu Jána Stempela a Jana Jakuba Tesaře. Je to tak: nikdy předtím jsem podobnou privátní stavbu neviděl. Vývoj jsem mohl sledovat. Znal jsem ji z přípravných studií a vizualizací a byl jsem přesvědčen, že je příliš neobvyklá, příliš odvážná a příliš futuristická, takže nakonec zůstane, jak už to u neotřelých konceptů bývá, jenom u obrázků vypadajících jako skutečnost, ale bydlet se v nich nedá. To, že byla postavena bez jakýchkoliv viditelných kompromisů, mě mile překvapilo. Podcenil jsem situaci, neznal jsem zápal stavebníka. Levitující dům vyjadřuje jeho dobrodružnou povahu: chtěl nekompromisně zhmotnit sen o svém místě k životu. Je pevně usazen v zemi, a zároveň směřuje neustále k oblakům. Reaguje na nevýhodně strmý pozemek, jeho konstrukce vychází z podoby místa, které, jak by řekl architekt Karel Prager, prostě „určilo děj“. Horizontála, kde se žije, a vertikála, kterou se do obytného hranolu stoupá až už výtahem, nebo po svých. Elegance racionality. Svažitou zahradu obrácenou k severu tvaroval Vladimír Sitta jako kamenné pole připomínající morénu, rovná zadní partie je již zatravněná. Jste vysoko, mění se úhel pohledu. Uvnitř zažíváte pocit otevřeného prostoru, dalekých výhledů a svobody, již s sebou taková koncepce přináší. Lze jej ještě umocnit posunem skleněných dílců, díky čemuž se do interiéru dostává čerstvé povětří. Stempel s Tesařem potvrdili, že se jako málokterí architekti dokážou napojit na charakter dané lokality a dostat z ní maximum možného. Myslím, že se dá bez přehánění hovořit o švýcarské kvalitě: kdybych na „něco takového“ narazil v Graubündenu, budu to brát jako další důkaz toho, jak to ve Švýcarsku umějí dotahovat k nejlepšímu možnému výsledku. A budu se ptát, proč to u nás nejde. Už to ale umíme; totiž umějí architekti, kteří jsou pod vilou podepsáni. Ze všech jejich uskutečněných rodinných domů, které se počítají v desítkách, je tahle vila nad Berouňkou jejich vrcholným dílem. Nebo také možná ne, protože jsou velmi pracovití. Uvidíme!

UNIVENTA TZB

Vila Sidonius – stropní chlazení

Vysoká míra prosklení této rodinné vily klade důraz na udržení optimálního vnitřního klimatu. Ačkoli dům stojí na severním svahu, architektům se podařilo jeho část umístit na slunné místo. Tepelné zisky ze slunečního záření významně přispívají k ohřevu interiéru, což v letních měsících vyžaduje efektivní chlazení. Stropní chlazení v kombinaci s geotermálním tepelným čerpadlem zajistí příjemnou teplotu v celém domě, a to bez viditelných technologií jak v interiéru, tak v exteriéru.

JAK SYSTÉM FUNGUJE?

Tepelné čerpadlo země–voda využívá hlubinné vrty k získávání energie. V zimních měsících čerpá geotermální energii k vytápění, zatímco v létě je nutné vrty regenerovat. Kapacita vrtů, které se během zimy ochladí, umožňuje v letním období bezplatné chlazení celého domu. Teplo odebrané z interiéru se pomocí oběhového čerpadla jednoduše vrací zpět do zemních vrtů.

Stropní chlazení je přímo či nepřímo napojeno na primární okruh tepelného čerpadla, přičemž v systému cirkuluje voda. Stropní konstrukce nejprve absorbuje přebytečné teplo a následně sálavým způsobem rovnoměrně ochlazuje, čímž zajišťuje příjemný pocit chladu bez nežádoucí cirkulace vzduchu.

Napojení na geotermální tepelné čerpadlo je díky nízkým provozním nákladům stále populárnější. Stropní chlazení však lze běžně propojit i s nejrozšířenějšími tepelnými čerpadly vzduch–voda.

POUŽITÁ TECHNOLOGIE

Systém UNIVENTA nabízí široké spektrum technických řešení pro stropní chlazení a vytápění. Pro vilu Sidonius byl použit systém do SDK konstrukce UNIVENTA DELGADO, který tvoří potrubí 8 × 1 mm zalísované v hliníkové fólii. Díky vysoké tepelné vodivosti hliníku se energie rychle a efektivně rozvádí do celé plochy. Rohože jsou položeny na sádkartonové desce, do níž přenášejí teplo či chlad.

Instalace je velmi snadná – rohože jsou opatřeny samolepicí vrstvou, která umožňuje jejich připevnění na kovovou SDK podkonstrukci. Napojení k centrálnímu rozdělovači se provádí pomocí tvarovek UNIVENTA EASY PUSH.

Celý dům je vybaven inteligentní regulací, která zajišťuje plynulý a efektivní provoz chlazení. U těchto systémů je klíčovým faktorem kontrola rosného bodu. Proto regulace zahrnuje nejen teplotní čidla, ale i vlhkostní senzory, které v případě blížící se kondenzace upraví teplotu vstupní vody nebo dočasně odpojí příslušný okruh, dokud se situace neustálí.

UNIVENTA – LÍDR V OBLASTI SÁLAVÝCH SYSTÉMŮ

Společnost UNIVENTA se již více než 20 let zaměřuje na inovativní systémy stropního vytápění a chlazení. Díky nižší energetické náročnosti a vysokému komfortu si stropní chlazení získává stále větší oblibu. Tento trend navíc podporuje rostoucí využívání tepelných čerpadel, která efektivně zajišťují distribuci tepla i chladu a zároveň ohřev užitkové vody.

Kořeny společnosti sahají až do roku 1985, kdy jako jedna z prvních nabídla na tehdejší československém trhu řešení podlahového vytápění. Díky dlouholeté spolupráci s rakouskými partnery mohla UNIVENTA přinášet inovace a zdokonalovat své produkty. Dnes patří mezi přední hráče v oblasti sálavých systémů na českém a slovenském trhu a nadále přispívá k rozvoji moderních technologií pro vytápění a chlazení budov.

Portfolio systémů UNIVENTA zahrnuje nejen popsany systém DELGADO, určený pro sádkartonové a další suché konstrukce, ale i podomítkové systémy a kovové lamely, které spojují moderní design s vysokým chladicím a topným výkonem.

UNIVENTA.CZ